

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
**«МІСІЯ ТА ВІЗІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
 СУСПІЛЬСТВА»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Для всіх здобувачів вищої освіти
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.
Контактні дані розробника(ів)	Самойлік Марина Сергіївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, e-mail: maryna.samoylyk@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/samoylik-maryna-sergiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти доктора філософії знань щодо гармонізації відносин природи і суспільства в умовах поглиблення глобалізаційних процесів та формування нових вимог до переходу на сталий розвиток; формування ефективної системи управління регіонами в контексті нової біосферної парадигми суспільних цінностей; наукових зasad формування екологоорієнтованої політики на локальному, регіональному та глобальному рівнях з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України.
Компетентності	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях. Здатність здійснювати науково-дослідну та наукововиробничу діяльність зберігаючи природне та культурне надбання
Результати навчання	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції

	<p>природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.</p> <p>Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.</p> <p>Розробляти оптимізаційні стратегії забезпечення екологічно безпечної функціонування агроекосистем з урахуванням пріоритетів регіональної політики.</p> <p>Уміти формувати методичні підходи до оцінювання ефективності заходів щодо забезпечення ресурсно-екологічної безпеки у регіоні та відбору інноваційно-інвестиційних проектів за оптимізаційними критеріями з урахуванням наслідків воєнних дій в Україні.</p>
Методи навчання	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження. Практичні методи: практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування). Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Проблеми глобалізації і сталого розвиток.</p> <p>Тема 2. Сутнісні детермінанти управління сталим розвитком територій.</p> <p>Тема 3. Екологічна складова сталого розвитку. Імплементація екологічних імперативів у регіональну, державну та глобальну політику.</p> <p>Тема 4. Економічна складова сталого розвитку. Стратегічні засади інвестиційного забезпечення сталого розвитку.</p> <p>Тема 5. Соціальний вектор сталого розвитку. Екологічна свідомість особистості, як основа еколо-орієнтованого розвитку суспільства.</p> <p>Тема 6. Екологічна політика. Програмно-цільовий підхід до забезпечення екологічної безпеки в контексті сталого розвитку держави.</p> <p>Тема 7. Ноосфера та біосферної парадигма суспільних цінностей. Наукові засади формування еколо-орієнтованої регіональної політики з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку регіонів України.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виконання вправ на практичних заняттях (письмовий, усний контроль) ✓ виконання завдань самостійної роботи (усний контроль). <p>Форма семестрового контролю: <u>залік</u>.</p>
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання

	<p>пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної добросередовища, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Відсутні
Рекомендовані джерела інформації	<p><i>Основні:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Pisarenko, P., Samojlik, M., Korchagin, O., Tsova, Yu. Strategic Management Directions of Solid Domestic Waste Sphere in the Poltava Region. Scientific Horizons, 2019, (1), P. 3–10. https://sciencehorizon.com.ua/en/journals/1-74-2019/stratyegichni-napryami-upravlinnya-sfyeroyu-povodzhennya-z-tvyerdimi-pobutovimi-vidkhodami-poltavskogo-ryegionu Pysarenko, P.V., Samojlik, M.S., Plaksiienko, I.L., Kolesnikova, L.A. Conceptual framework for ensuring resource and environmental safety in the region. Theoretical and Applied Ecology, 2019, 2019(2), P. 137–142. Дейлі Герман. Поза зростанням. Економічна теорія

- сталого розвитку /Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку. – К.: Інтелсфера, 2002. – 312 с.
4. Законодавство України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws>
  5. Міністерство розвитку громад та територій України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.minregion.gov.ua/>
  10. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://mepr.gov.ua/>
  6. Цілі сталого розвитку та Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
  7. "Проекти концепції сталого розвитку України: можливість їх вдосконалення та застосування". Аналітична записка - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/proekti-koncepcii-stalogo-rozvituukraini-mozhlivist-ikh>
  8. План відновлення України <https://recovery.gov.ua/>
  9. Згурівський М. З. Сталий розвиток регіонів України [Текст] / науковий керівник М. З. Згурівський. К.: НТУУ«КПІ», 2009. 197 с.
  10. Мудрак Р.П. та ін. Сталий розвиток агропродовольчої системи України: суть та практичне значення [Сталий розвиток та безпека агропродовольчої сфери України в умовах глобалізаційних викликів: колективна монографія / Павлов О.І., Хвесик М.А., Юрчишин В.В., Непочатенко О.О., Нестерчук Ю.О. та ін.]; за ред. О.І. Павлова. Одеса: Астропрінт, 2012. 760с.
  11. Програма дій "Порядок денний на ХХІ століття" / Переклад з англійської: ВГО"Україна. Порядок денний на ХХІ століття". Київ : Інтелсфера, 2000. 360 с.
  12. Боголюбов В.М., Прилипко В.А. Стратегія сталого розвитку: навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 322 с.
  13. Зберовський О.В. Стратегія сталого розвитку людства: конспект лекцій. Дніпродзержинськ: Вид-во ДДГУ, 2021. 75 с.
  14. Коржнев М.М. Природно-ресурсні основи сталого розвитку: підручник. Київ: Вид-во КНУ. 2020. 270 с.
  15. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / За заг. ред. проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2019. 654 с.
- Допоміжні:*
1. Vasyliuk O., Shyriaieva D., Kolomytsev G., Spinova J. Steppe protected areas on the territory of Ukraine in the context of the armed conflict in the Donbas region and Russian annexation of the Crimean Peninsula. Grassland research and conservation (Bulletin of the Eurasian Dry Grassland Group). 2017. № 1 (33). P. 15–23.
  2. Ф. Кене. Фізіократи. Вибрані економічні твори. Київ:

	<p>Директ-Медіа, 2007 456 с.</p> <p>3. С. Подолинський. Ремесла і хвабрики на Україні. Geneve: H. Georg Libraire-editeur, 1880. 148 с.</p> <p>4. Руденко М. Енергія прогресу. Вибрані праці з економії, філософії і космології. Київ: ТОВ “Видавництво «КЛІО». 2015. 680 с.</p> <p>5. Планування місцевого сталого розвитку. Посібник з формульовання стратегії сталого місцевого розвитку. Київ : ПРООН, МПВСР, 2005. 65 с.</p> <p>6. Декларація та план виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку 26 серпня – 4 вересня 2002 р. в Йоганнесбурзі. Київ: ПРООН в Україні. Муніципальна програма врядування і сталого розвитку України. 2004. 73 с.</p> <p>7. Дорогунцов С.І. Сталий розвиток і безпека: аспекти сполучення. Київ : Тов. «Знання» України, 2002</p> <p>8. Базілевич В. Національна екологічна політика України: оцінка і стратегія розвитку : документ підготовлено в рамках проекту ПРОО/ГЕФ «Оцінка національного потенціалу в сфері глобального екологічного управління в Україні». Київ : ПРООН Україна, 2007.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <p>1. Сайт Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: http://wdc.org.ua/uk</p> <p>2. Офіційний сайт ООН. URL: http://www.un.org</p> <p>3. Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies. Third Edition. Social Affairs Economic & United Nations. October 2007. URL: http://www.un.org/esa/sustdev/natlinfo/indicators/guidelines.pdf</p> <p>4. Стратегія сталого розвитку: можливості і проблеми запровадження в Україні URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-12/StalyRozvytok2014-8870e.pdf</p> <p>5. Сайт сталий розвиток України URL: http://www.sd4ua.org/golovni-temi-stalogo-rozvitku/</p> <p>6. https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0052</p> <p>7. http://www.menr.gov.ua Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.</p> <p>8. http://www.unep.org Програма ООН з навколошнього середовища.</p> <p>9. http://www.eco-forum.org – Сайт Європейського екофоруму.</p> <p>10. http://www.ecoleague.net – Сайт Всеукраїнської екологічної ліги.</p> <p>11. https://geomap.land.kiev.ua/</p> <p>12. http://emerald.net.ua/</p>
Рік введення	2024